

В

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти_

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виробнича (логопедична)

практика

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Спеціальна освіта(логопедія)»

Спеціальність 016 Спеціальна освіта
шифр і назва

Спеціалізація 016.01 Логопедія
за наявності

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
шифр і назва

Затверджено на засіданні
кафедриПротокол № 1
Від 28 серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича (логопедична) практика
Викладач (-і)	Чупахіна Світлана Василівна Марченко Інна Сергіївна
Контактний телефон викладача	+380509254766 Чупахіна С.В. +380662433750 Марченко І. С.
Е-mail викладача	svitlana.chupakhina@pnu.edu.ua inna.marchenko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредити ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> виробничої практики є ознайомлення зі змістом роботи закладу/організації, керівника закладу/організації, логопеда, спрямованого на створення умов для логокорекційного впливу та роботи з особами з порушеннями мовлення, з формами роботи, з діагностикою, веденням документації, роботи з батьками чи іншими дорослими.</p> <p>Практикою передбачена робота з особами з порушеннями мовлення, у співпраці з їх родичами та фахівцями, під час якої йде спостереження за особливостями розвитку означеної категорії осіб, проводиться логопедичні заняття та аналіз організації логокорекційного процесу.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета практики – забезпечити практичну готовність здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності «Спеціальна освіта» за спеціалізацією «Логопедія» до планування, організації і проведення ефективної логокорекційної і розв'язкової роботи з особами з мовленнєвими порушеннями.</p> <p>Завданнями практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закріпити та поглибити знання здобувачів про особливості та можливості розвитку дітей з порушеннями мовлення і особливості логопедичної роботи з різними категоріями осіб з порушеннями мовлення; <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з нормативно-правовою базою закладу чи організації, відповідно до якої в Україні здійснюється організація логопедичної допомоги особам з мовленнєвими порушеннями; – ознайомити з вимогами щодо організації логопедичного кабінету, ведення логопедичної документації, виконання професійних обов'язків логопеда; – формувати у майбутніх логопедів вміння спостерігати, аналізувати своєрідність процесу корекційно-розв'язкової роботи з особами з порушеннями мовлення, оцінювати його ефективність; – вчити помічати зміни в розвитку особи з порушеннями під впливом корекційно-розв'язкової діяльності, користуватися різними методиками для виявлення особливостей розвитку осіб різного віку; – формувати у здобувачів спеціальної освіти вміння спілкуватися з дітьми та дорослими означеної категорії, організовувати та проводити діагностику, корекційну та розв'язкову роботу та окремі заходи щодо співпраці та взаємодії з іншими фахівцями, 	

спостереження та інші форми роботи;
 – формувати у майбутніх логопедів вміння надавати кваліфіковану допомогу батькам чи іншим дорослим, діти яких відвідують заняття логопеда

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)

Фахові компетентності:

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (в логопедії).

СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.

СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Результати навчання

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

5. Організація навчання

Обсяг виробничої
(логопедичної) практики

Вид заняття	Загальна кількість годин
Самостійна робота	180

Організація практики впродовж дня			
Спостереження	1-1,5 год.		
Робота в парі з логопедом	3-4 год.		
Вивчення документації	1-1,5 год.		
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	016 Спеціальна освіта	1	нормативний
Тематика виробничої (логопедичної) практики			
Тема			кількість год.
			Самостійна роб.
Тижень 1. Зустріч із керівництвом, знайомство здобувачів-практикантів з логопедом. Ознайомлення з процесом роботи, з перспективним і календарним планом роботи логопеда. Спостереження за процесом організації логокорекційної роботи, за особливостями розвитку мовлення дітей логогруп. Обговорення з логопедом особливостей логопедичного обстеження осіб з різними порушеннями мовлення. Ознайомлення з індивідуальними мовленнєвими картками. Ведення щоденника практики.			45 год.
Тижень 2. Підготовка до занять та їх проведення, написання конспектів, виготовлення наочності. Організація та проведення індивідуальної логопедичної роботи та консультацій з батьками чи іншими дорослими. Проведення обстеження та логопедичних занять. Ведення щоденника практики.			45 год.
Тижень 3. Проведення консультацій з фахівцями, логопедами щодо організації залікових логопедичних занять. Проведення залікових занять. Відвідування та обговорення здобувачами-практикантами залікових занять. Проведення консультацій з логопедом щодо оформлення схем обстеження та конспектів проведених занять. Укладання документації. Підготовка до участі у підсумковій нараді з виробничої практики. Написання звіту про проходження практики. Ведення щоденника практики.			45 год.
Тижень 4. Проведення консультацій з логопедом щодо організації залікових занять. Обговорення здобувачами-практикантами залікових занять, рефлексія. Проведення консультацій з логопедами щодо оформлення банера «Логопед іде на допомогу». Оформлення е-документації. Написання звіту про проходження практики.			45 год.
ЗАГ.:			180 год.
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			

<p>Загальна система оцінювання виробничої (логопедичної) практики</p>	<p>Педагогічна складова -50 б. Психологічна складова -50 б.</p>
<p>Вимоги до письмових робіт</p>	<p>По закінченню практики студент повинен здати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Щоденник спостережень. 2. Звіт про виробничу практику. 3. Індивідуальну мовленнєву картку на особу. 4. 4 плани-конспекти залікових занять із особами з порушенням мовлення (2 заняття – індивідуальні, 2 заняття – фронтальні) (мінівідео, яке презентує основні аспекти логопедичної роботи - 3-5 хв) та укласти аналіз логопедичного заняття: за кількістю учасників; за змістовим компонентом. 5. Психолого-педагогічну характеристику на дитину. 6. Конспект консультативної допомоги: сім'ї, яка виховує дитину з порушенням мовлення; взаємодії членів сім'ї з дорослим з порушенням мовлення. 7. Укласти звіт щодо особливостей оформлення банера «Логопед іде на допомогу». 8. Картотеку методичної літератури для роботи логопеда. 9. Характеристику на здобувача з оцінкою (відмінно, добре, задовільно), завірена логопедом і керівником закладу/організації, печаткою закладу/організації.
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Виконання 50 % завдань, наявність звітної документації, мінівідео логокорекційної роботи</p>

Підсумковий контроль	форму контролю: залік; форму здачі: письмова на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua
----------------------	---

7. Політика навчальної дисципліни

Звітна документація: виконуються з використання цифрових технологій і з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи)

Академічна доброчесність: [Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника \(нова редакція\).](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/)

Відпрацювання пропущених днів практики є обов'язковим.

Додаткові бали за самоосвіту: студент може заробити додаткові бали згідно з [Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf)

Неформальна освіта: [Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника \(Редакція 3\) \(введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.\)](https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf)

8. Рекомендована література

1. Богуш А. М. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. Монографія. 2-е видання. К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. 374 с.
2. Блінова Г. Й. Альбом для обстеження мовлення у дитини: навчально-методичний посібник: в 2 ч. К.: Благовіст, 2001. 215 с.
3. Гайдаєнко В.В., Іващенко А.В., Лисенко Г.М. Формування звуковимови у дітей дошкільного віку. Кам'янець-Подільський. 2006.
4. Давидова О. Диференціальна логопедична діагностика порушень мовленнєвого розвитку / О. Давидова // Дефектолог. 2008. №8. С. 6-19.
5. Забрамная С.Д. Психолого-педагогическая диагностика нарушений развития: курс лекций / С. Д. Забрамная. М.: В. Секачев. 2007. 128 с.
6. Касілова Л. С. Корекційно-розвивальна робота з дітьми із загальним недорозвитком мовлення. Освіта впродовж життя (Таврійський вісник освіти). 2013. №3 (43). С. 56 – 60.
7. Кисличенко В. А., Конопляста С. Ю. Логопедичний супровід сім'ї, в якій виховується

- дитина з порушеннями мовлення. Монографія. Миколаїв: «Іліон» 2016. 217 с.
8. Конопляста С. Ю. Логопсихологія: навчальний посібник Конопляста С. Ю., Сак Т. В.; за ред. Шеремет М. К. Київ: Знання, 2010. 293 с.
 9. Конопляста С. Ю. Ринологія від А до Я: монографія. Київ: Книгаплюс, 2015. 312 с.
 10. Логопедія. Підручник //М. К. Шеремет, В. В. Тарасун, С. Ю. Конопляста, В. О. Кондратенко, Н. В. Чередніченко, І. С. Марченко, В.В. Тищенко, І. В. Мартиненко, О. Ю. Ромась. /за ред. проф. М.К. Шеремет. К.: Видавничий дім «Слово». 2010.
 11. Малярчук А.Я. Дидактичний матеріал для виправлення мовних недоліків. К. 1997.
 12. Манько Н. В. Діагностика та корекція мовленнєвого розвитку дітей раннього віку. К.: КНТ. 2008.
 13. Марченко І. С. Особливості логопедичної роботи з дітьми дошкільного віку з важкими порушеннями мовлення. Логопедія. 2013. № 3. С. 52–56.
 14. Марченко І. С. Спеціальна методика розвитку мовлення. Навч.-метод. посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. К. Видавничий Дім «Слово». 2017. 312 с.
 15. Марченко І. С., Мальцева І. Ю. Діагностика фонетико-фонематичної системи дітей із ФФНМ Науково-методичний журнал «Логопедія» № 8 2016р. С. 50-57.
 16. Рібцун Ю. В. Я учуся розмовляти: логопедичний альбом з розвитку мовлення. Київ: «Генеза». 2019. 159 с.
 17. Рібцун Ю. В. Корекційна робота з розвитку мовлення дітей п'ятого року життя із фонетико-фонематичним недорозвитком мовлення: програмно-методичний комплекс. Київ, 2012.
 18. Соботович Е. Ф. Методика виявлення речевих порушень у дітей и діагностика их готовності к шкільному обученію. К.: Актуальна освіта. 1998. 127 с.
 19. Соботович Е. Ф. Вибрані праці з логопедії. К.: Видавничий дім Дмитра Бураго. 2015. 308 с.
 20. Спеціальна педагогіка: Понятійно-термінологічний словник. За ред. академіка В. І. Бондаря. Луганськ: Альма-матер, 2003. 436 с.
 21. Тарасун В. В. Стерта форма дизартрії: діагностика та особливості логопедичної роботи. Дефектологія. 1997. № 4. С. 44-48.
 22. Тищенко В. В. Формування слухового контролю в мовленнєвій діяльності старших дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення. Науковий часопис НПУ ім. М. П. Драгоманова. Серія 19. Корекційна педагогіка та психологія: збірник наукових праць. Київ: НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. № 29. С. 112-118.
 23. Трофіменко Л.І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення / Програмово-методичний комплекс. К: Актуальна освіта, 2007.
 24. Трофіменко Л.І. Діагностика та корекція загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку. Навчально-методичний посібник. К. 2014. 72 с.
 25. Хрестоматія з логопедії. Укл. Федоренко С. В., Марченко І. С. /під загальною ред. проф. Шеремет М. К. К. 2019.
 26. Шеремет М. К., Ревуцька О. В. Логопедія (корекційна робота при дислалії). К. 2009.
 - 27.

проф. Чупахіна С. В.

доц. Марченко І. С.